

Lámpások(k)

Csak semmi tablettát, Feleim, alacsony vérnyomás ellen. Sokkal inkább kerétek Szegedre költözni, autót vásárolni, s mondjuk vasárnap délelőtt elindulni a kihalt városban. Ahogy a kamasznyelv fogalmaz: tők nyugodtan beemelni a feneket a tragacsba, s rákanyarodni, mondjuk a József Attila sugárútra, netán a körtöltésnél. Majd figyelni, milyen leleménnyel is állíthatóak be a modern kor legmodernebb vívmányai, a közlekedési lámpák.

A nagy számok, no meg Murphy törvényei alapján, a Budapesti körút keresztveződésénél garantáltan pirosat kap az autós, majd a KRESZ-ben megjelölt sebességgel haladva a totálisan üres úton, a Rózsa utcánál következik az újabb piros lámpa. Amikor pedig végre fölpöröghetne a motor, a következő sarkon (Kecske-méti utca), hol a hét leglustább napján még elektromos kancsukával sem lehetne a mellékutcából autót kihajtani, újabb veres fény kötelez megállásra. Ugye, azt már ne is mondjam, hogy a Nagykörúthoz érve szintúgy piros lámpa fogad, s e szint kényszeríti a Radnóti gimnáziumi csomópontnál vigyorgó technika is.

Nos, akkor kerétek a pulzusszámot elosztani kettővel, s ha így sikerül kikerülni az infarktusveszélyes tartományból, a közlekedési játékban résztvevő amatőr versenyző oly belső motorral rendelkezik, hogy nyugodtan indulhat Hawaii-ban az acélemberek szupervilágbajnokságán.

Ha nem... Hát akkor is fölösleges elkeseredni. Ugyanis a szív és az érrendszer Szegeden hétköznapi módon is könnyen edzésben tartható a közlekedési akadálypályán. Mert az előbb említett agyatlan lámparend már oly annyira városunk része, mint a Pick szalámi, a paprika, a papucs, vagy a koszos Tisza-part. S hogy meddig? Nos, ilyeneket nem érdemes errefelé kérdezni. Hacsak nem arra vágyik a polgár, hogy napi negyvennyolc órában hallgathassa szakemberék önértékes kifogásait.

S bebizonyítsák róla, hogy a szeme se áll – pardon: lát – jól...

Bátyi Zoltán

Miniszterek a polgármesterekhez

Közmunkával a parlafü ellen

Kétségtelen tény, hogy növekszik a felsőlégúti megbetegedések száma az utóbbi időben és jelentős népegészségügyi gondná vált. E megbetegedések leggyakoribb okozója a parlafü, ami nagyon elszaporodott az ország műveletlen szántóföldjein éppen úgy, mint a városok elhagyott telkein.

részt az allergiás megbetegedéseket okozó gyomok irtásában.

Az önkormányzatok a megyei munkaügyi központokkal együttműködve terjesszék ki a közhasznú foglalkoztatást a parlafü- és pázsitfűvek kaszálására. Ha ezt a munkát a kiközvetített munkanélkülivel – elsősorban jövedelempotló támogatásban részesülőkkel – végeztetik, akkor a foglalkoztatás közvetlen költségének 70 százalékát igényelhetik a munkaügyi kirendeltségektől.

A Népjelölti Minisztérium az ANTISZ szakembereinek közreműködésével segítséget ad a parlafü- és a gyomok irtását szervezőknek, irányítóknak. Szegeden már megtörtént a szakmai felkészítés, most már az önkormányzatok műlik, tesz-e valamit a felhívásban foglaltak megvalósítása érdekében. Mi a magunk eszközeivel próbáljuk megkönnyíteni munkájukat, s bemutatjuk azokat a városrészeket, utcákat, tereket, telkeket, ahol el lehet kezdeni a gaz elleni akciót.

K. K.

ALAPÍTVÁNY A SZEGEDI ZSINAGOGÁÉRT!

Hangverseny a szegedi zsinagógában
1996. szeptember 18-án, szerdán, 19 órakor
a ZENEI VILÁGNAP alkalmából.

Műsoron:

HAYDN: A TEREMTÉS c. oratórium.

Előadják:

a VASZY VIKTOR KÓRUS

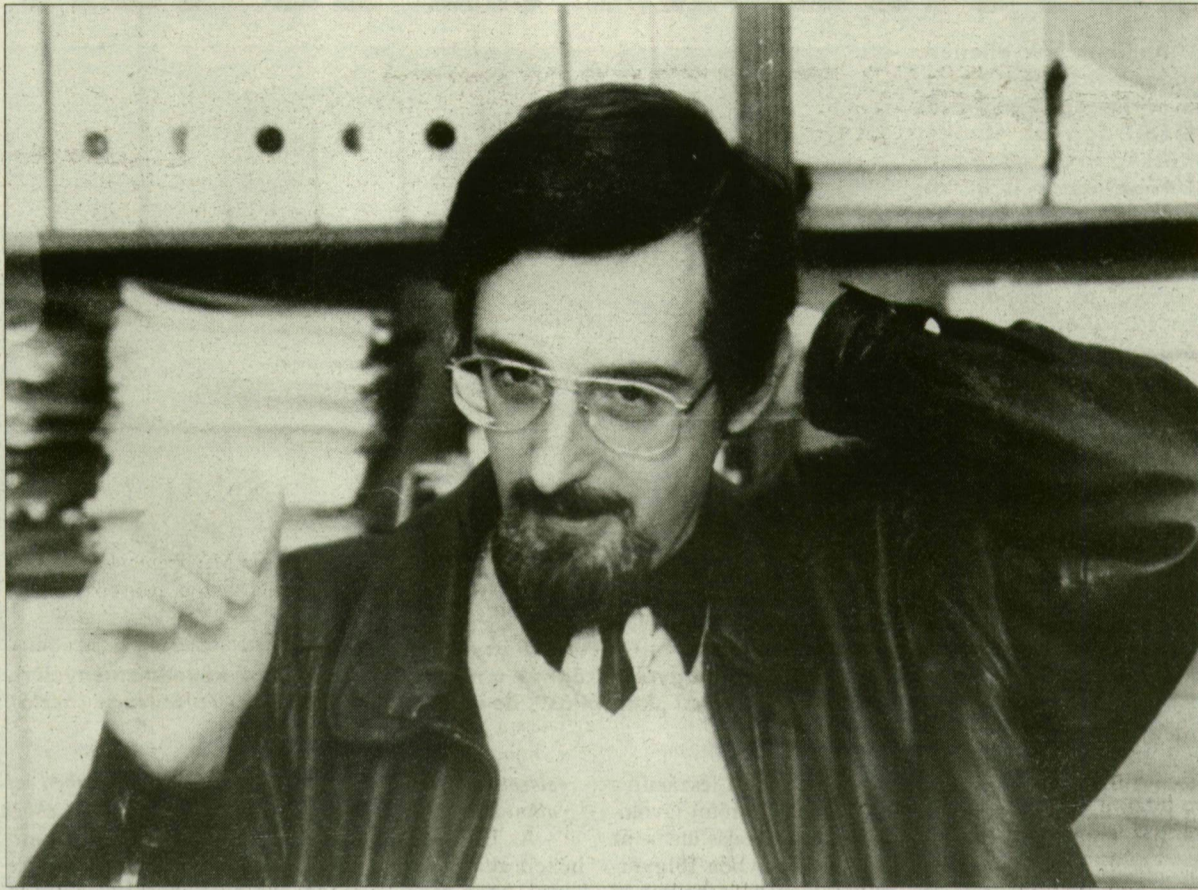
és a SZEGEDI SZIMFONIKUS ZENEKAR.

Közreműködnek: Szél Bernadett – szoprán,
Bodecz Tamás – tenor, Altorjay Tamás – basszus.
Vezényel: Gyüdi Sándor.

Jegyek válthatók a Nemzeti Filharmonia és a Szegedi Nemzeti Színház szervezési és jegyirodájában és a hangverseny előtt, a helyszínen.

Kérjük férfilatogatóinkat, hogy a zsinagógában kalapot vagy sapkát viseljenek.

Az alpolgármester szerint az egyensúly tartós lehet Szeged: hitelek nélkül!

Básthy Gábor: a város bartherszerződést kötött a rendőrséggel. (Fotó: Nagy László)

A város az első félévben kevesebbet költött, mint amennyi a bevétele volt, s ez azt jelenti – mondja Básthy Gábor, Szeged gazdasági ügyekért felelős alpolgármestere –, hogy az önkormányzat a második félévben megemelkedett közalkalmazotti béreket kifizetve is, nagy valószínűséggel hitelek nélkül gazdálkodhat 1996-ban. Ezt pedig kevés megyei jogú város mondhatja el magáról, pénzügyminiszterünk pedig igencsak örvendezne, ha így állna az ország költségvetése – állítja Básthy úr.

● Azért nem lehet minden tökéletes, ha a város már sokadszorra módosítja idei költségvetését.

– A fontos az, hogy az intézményeknek oda tudjuk adni azokat a pénzeket, amelyekre a megemelkedett kiadások miatt szükségük van. A megtakarításokat újra lehet osztani, például mindenki hozzájut a hosszú tél miatt megnövekedett energiaköltségekhez, s a szeptemberi fizetés is emelt összegű lesz már. Ennek ellenére meg tudjuk állítani a vagyonfelértékelést, ami csak a tavalyi évben félmilliárd forint volt. Nagyobb gondok a felhalmozással vannak, komoly az elmaradás, ha az ÁPV Rt. nélküli felhalmozási bevételeket nézzük.

● Az egyensúly tartós lehet, vagy csak pillanatnyi állapot?

– Ott kell kezdenem, hogy 1997-ben sok új, többletkiadással járó feladat került az önkormányzatokhoz, s ezekhez messze nem kapunk akkora pótlólagos forrást. Csak 530 millió forint plusz várható a normatívák-ból és az átengedett adókból, miközben több mint 1,1 milliárdra rúgnak az idei bérfelértékelés áthúzó hatása, az 1997. évi béremelések, a végkielégítések, a felmentések költségei, a közoktatási törvény új feladataihoz kapcsolódó kiadások. Számításaink pontossága különben megfelel a pénzügyminisztériumi kalkulációk pontosságának.

● A PM elég sok önkormányzati kérdést megválaszolatlanul hagy mostanában. Melyek ezek közül a legsürgetőbbek?

– Nem világos, hogy mi lesz a csödbe jutó önkormányzatokkal, mert a kérdést a csödtörvény kezeli ugyan, de a településeket mindenképpen működtetnie kell. Az is ellentmondásos, hogy a PM szerint azért nem kell növelni a címzett és cél-támogatások alapjait, mert nincs elegendő saját erő az önkormányzatoknál. Ez elég cinikus megközelítés, ami nem változtat azon a tényen, hogy drámai visszaesés tapasztalható az önkormányzati beruházásokban. A minisztérium mindössze 6-7 százalék átengedett adó- és támogatásnövekedéssel számol nominálisan, miközben ez a közalkalmazotti béremelés költséggel emelkedésére sem elegendő. Ez a csomag pedig 40-60 százaléka az önkormányzat összes kiadásának. Szerintem egyszerűen forráskivonás történik, melynek eredményeképpen csökken az önkormányzatok részesedése GDP-ből.

● Tehetnek valamit ez ellen az önkormányzatok?

– Sírhatnak plusz pénzekért, de túl sok a jelentkező. Vagy ésszerűsíteniük kell gazdálkodásukat, amire egy-egy több önkormányzat ma már rákényszerül. Például Miskolc, Pécs, de itt van közelebb Makó. Ezt Szeged városháztartási reformként fogalmazta meg. Máshol az adósságtétel kizárólagosá miatt kénytelenek mozdulni, mi – a csödhelyzet megelőzése érdekében – az egyensúly megtartása miatt tesszünk lépéseket. Nálunk az a cél, hogy a jövőben a fejlesztési forrásokat valóban fejlesztésre tudjuk fordítani, s ne éljük fel működési költségként.

– Az ésszerűsítésekkel, a kiadások lefaragásával tényleg közelíteni lehet az egyensúlyhoz, de a bevétel-növelés is ebbe az irányban hat.

● Az utóbbiban mekkora a mozgástér?

– Azt előre kell bocsátanom, hogy nem szükséges számottevően emelni a helyi

iparüzési adót, amit egyébként még a HVG is méltányosnak tartott. A következő évben azonban nem kizárt a vagyoni típusú adó bevezetése, az ingatlanokba fektetett magánvagyonok közte-herviselésbe történő bevonása érdekében.

● Ezzel mintha már próbálkozott volna a kormány, de az Alkotmánybíróság megvetoztta.

– Itt egy kicsit máshogy nézne ki, kevesen tudják, de van lehetőségünk teledadó, építményadó kivetésére. Nem a lakótelepi lakások tulajdonosait kívánjuk megsarcolni, de azt nem lehet tagadni, hogy sok nagy értékű ingatlan tulajdonosa lehet ilyen adó alanya.

● Engem máris kíváncsi-vá tett.

– Azt elismerem, hogy kockázatos dolog, hogy hol húzzuk meg a határt, illetve milyen lesz a nyilvántartás, hogy ne vita legyen, hanem adófizetés. Egyébként a helyi adótörvény módosítója azon is gondolkodnak, honnan lehet értékalapa helyezni, összevonni a korábbi választható értékalapot, illetve négyzetmétert. Még mindig a helyi adótörvényen belül maradván, az eszköztár munkahelyteremtő, beruházásösztönző elemekkel is bővíthető. Esetenként indokoltnak tűnik a kommunális adó elengedése. Hasonlóképpen a közcélú kommunális beruházásoknál feltételekhez kötött mérsékelhető lenne az iparüzési adó.

● Például?

– Ilyenek lehetnek a logisztikai központhoz tartozó, vagy a fejlesztés előtt álló ipari innovációs parkhoz csatlakozó beruházások, illetve a preferált környezetvédelmi célok. Teljes adóelengedésről persze nem lehet szó, a túlzott nagyvonalúság könnyen visszautíthat.

● Hol tart ma a logisztikai központ ügye?

– A központ átfogóan kezeli a közlekedés, szállítás, raktározás kapcsolatrendszerét, s a Közlekedéstudományi Intézet már elkészítette a megvalósíthatósági tanulmánytervet. Erre a városfejlesztés és a gazdaságfejlesztés egyaránt felfűzhető. A befektetőket ma már nem

csak az olcsó munkaerő, hanem az adott település logisztikai kapcsolatrendszere is érdekli. Példa erre Győr, Fehérvár, szóval: a recept az autópálya és logisztikai központ együtt. A tanulmányterv alapján pályázni lehet európai, illetve elkülönített állami pénzalapokra, de van már banki érdeklődés is. Ettől függetlenül is szükséges a termelő infrastruktúra fejlesztése. Az alapot erre az APV Rt.-től származó bevételből képeztük. Ez a jelentős magánbefektetésekkel együtt erősíti a termelő szférát, ami pedig hosszabb távon növeli a város adóbevételeit.

● Ezek a távolabbi dolgok, mi az, aminek a hasznát már a közeli jövőben érezheti a polgár?

– Szükséges a közterületek állapotának radikális javítása. Továbbá készül az önkormányzat környezetvédelmi programja, kiemelten kezelve a szennyvízproblémát, melyhez a saját erő mellé támogatást is várunk. Még nem olyan közeli jövő, de foglalkoznunk kell a panelházak felújításával is. Pályáztunk a német panelprogramra, s ez első lépésben az önkormányzati lakóépületeket érinti. Osztogatni nem fogunk, de kedvező kamatozású önkormányzati hitelkonstrukción – a magántulajdonba került panelépületek miatt – gondolkodnunk kell. Ennek forrásait sürgősen elő kell lépésben az önkormányzatnak.

Ha pedig a közérzetnél tartunk, abban akár látványos javulás is bekövetkezhet. Pontosabban a közbiztonság területén, lévén, hogy a Móra szakközépiskola kiürített épületét térítésmentesen bocsátottuk az ORFK rendelkezésére. Így ismét önálló rendőr-szakközépiskola működik majd, s a fiatalok szakmai gyakorlaton a város területén jelentenek majd biztonságérzetet javító erőt. Ehhez egy készenléti rendőri egység letelepülése is társul, s a két szervezet összletésével elérni a négyeszetet. Tulajdonképpen bartherszerződésnek is tekinthetjük a dolgot, ők jelenléttel fizetnek a helyért.

K. A.

Vegetára ült a bolgár

Az elmúlt héten a pénzügyőrök Csongrádban és Békésben 68 felderítést könyvelhettek el 5,3 millió forint értékben. Két esetben csíptek fülön csempészeket, vámszabálysértésből 64 akadt.

Röszkén nyúlcipőt kötött az egyik utas, amikor meglátta, hogy mindenkinek a csomagját ellenőrzik az egyenruhások. Motyóját hátrahagyva visszafutott jugszláv területre. Magányos útipoggyászában 150 katonai cigarettát találtak. Ugyancsak Röszkénél történt: egy bolgár állampolgár kalanddal és Vegetával fűszerezte meg a határon való átkelését. Autója ülésai alól 170 kilogrammot szedtek elő az ételkészítőből.

Nagylakon sem telt egyhangúan az élet az elmúlt napokban. A román C. D. 50 bór nadrágszíjat és 57 nyakörvet igyekezett becsempészni az országba, ám nem sikerült neki, a portékát lefoglalták tőle.

Egy török kamionos is próbált túljárni a vámosok eszén. A TIR-es okmányok azt tanúsították, hogy a járművön 800 doboz papucs és cipő van. A pénzügyőr viszont úgy gondolta, hogy a lábbeliket szállításkor nem „dobozban”, hanem párban szották számlálni. Az újabb papír már 14 ezer párról szólt. Ilyen előjáték után alapos és tételes vizsgálatot tartottak. Kiderült, hogy 15 ezer 775 pár cipővel több lapul a kamionon, mint azt jelezték. A többlet értéke: 3 millió 660 ezer forint volt.

Az említettekben kívül lefoglaltak még 500 katonai cigarettát, 71 üveg szeszest, 276 liter román benzint, 1500 liter gázolajat, 20 korórát, 20 porcelán kávékészletet.

A hódmezővásárhelyi vámhivatal munkatársai piacellenőrzés során hét lengyel állampolgárt bírságotlalt meg szabálysértés miatt 200 ezer forintra.

V. F. S.

Nem jönnek a japánok

● Munkatársunktól

Pál Tamás karmester, főzeneigazgató a következők közlésére kérte szerkesztőségünket: a japán *Mushasinu konzervatórium* zenekarának a hétre tervezett színházi fellépésére technikai okok miatt nem kerülhet sor.

„Nemzeti gyász”

● Munkatársunktól

A magyar-román alapszerződés felér egy „Világgossal” – közölte álláspontját szerkesztőségünkkel *Kalmár Ferenc*, a Kereszténydemokrata Néppárt szegedi szervezetének titkára. E politikai párt többször deklarálta: nem ért egyet azzal, hogy most és ezt az alapszerződést a magyar kormány román partnerével aláírja. A tegnapi, temesvári diplomáciai színtérre elleni tiltakozás a KDNP szegedi szekráháza kitűzték a gyász fekete színű lobogóját.